

JUBILEUSZOWA
EDYCJA

X

WYMYŚL SWOJE MIASTO OLSZTYŃSKI BUDŻET OBYWATELSKI

INSTRUKCJA OBSŁUGI | CIEKAWY PROJEKTY
JA TY DECYDUJEMY

OBO - CO TO JEST?

Budżet partycypacyjny jest mechanizmem z najwyższego poziomu partycypacji obywatelskiej – narzędziem umożliwiającym obywatelom faktyczne współdecydowanie o wydatkowaniu części środków z lokalnego budżetu.

POTRZEBA

POMYSŁ

DYSKUSJA

WNIOSEK

GŁOSOWANIE

WYKONANIE

IDEA

Mieszkańcy Olsztyna świadomie uczestniczą w zarządzaniu miastem i współdecydują o wydatkowaniu pieniędzy z budżetu miasta. W procesie konsultacji społecznych dyskutują, planują, proponują i głosują na najważniejsze projekty.

SPIS TREŚCI:

1. OBOWIĄZKOWA PARTYCYPACJA
– CZYLI PO CO TO ROBIMY? **s.3**
2. NIE BĄDŹ OBOJĘTNY NA POTRZEBY SVOJE
I SWOJEGO OTOCZENIA **s.4**
3. OBOWE POMYSŁY **s.5-6**
4. NIE BĄDŹ OBOJĘTNY NA OPINIE INNYCH **s.7,9**
5. KONSULTUJ SWOJE POMYSŁY Z FACHOWCAMI,
EKSPERTAMI **s.8**
6. BĄDŹ INŻYNIEREM SWOJEGO PROJEKTU **s.10-11**
7. OBOJĘTNI JAK - PO PROSTU ZŁÓŹ WNIOSEK **s.13-18**
8. DLATEGO OBSERWUJEMY WSZYSTKIE WNIOSKI
– ZESPÓŁ KOORDYNUJĄCY **s.19**
9. OCENA NEGATYWNA CZY TO KONIEC? **s.20**
10. DLATEGO OBSERWUJEMY WSZYSTKIE WNIOSKI
– ZESPÓŁ OPINIUJĄCY **s.21**
11. POROZMAWIAJMY O PIENIĄDZACH
– LIMITY FINANSOWE **s.22**
12. GŁOSOWANIE NA PROJEKTY,
CZYLI CO JEST DLA NAS NAJWAŻNIEJSZE **s.23**
13. ZWYCIĘŻYLIŚMY I CO DALEJ **s.24**
14. PROMOCJA - CZYLI DLACZEGO MÓJ PROJEKT
JEST NAJWAŻNIEJSZY **s.25**
15. OBOWIĄZKOWA KONTROLA CZY LECI ZNAM I PILOT
– EWALUACJA KONSULTACJI **s.26**
16. NASZE PROJEKTY - GDZIE ZNAJDĘ OBO
– OLSZTYŃSKIE REALIZACJE **s.27-29**
17. POZNAJMY SIĘ - CZYLI KTO ZA TO WSZYSTKO
ODPOWIADA **s.30**
18. HARMONOGRAM X EDYCJI OBO **s.31**

OBOWIĄZKOWA PARTYCYPACJA – CZYLI PO CO TO ROBIMY?

Historia Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego ma już 10 lat. Od 2013 roku mieszkańcy decydują o części wydatków budżetu miasta poprzez udział w konsultacjach społecznych, na które składają się dyskusje, planowanie, głosowanie i wykonanie zwyciężkich zadań. Od 2018 roku, od czasu wprowadzenia przez sejm RP tego działania, jako obowiązkowego, OBO ma swoją uchwałę, która reguluje tryb i zasady całego procesu. Olsztyński Budżet Obywatelski, to przede wszystkim mieszkanki i mieszkańcy Olsztyna.

Wasze pomysły, projekty, decyzje. Dzięki Waszemu zaangażowaniu nasze miasto zyskało ciekawą przestrzeń, ważne rozwiązania, wiele aktywności i mnóstwo dyskusji. Dziękuję Wszystkim, którzy „przynieśli” do nas dziesięć lat temu tę wspaniałą ideę. Zapraszam do X edycji i życzę powodzenia!

PREZYDENT OLSZTYNA

PIOTR GRZYMOWICZ

Jacek Moczulski - przewodniczący Rady Osiedla Mazurskiego – Przed złożeniem projektu do OBO rozmawiamy w gronie członków Rady Osiedla oraz mieszkańców, co jest dla naszego osiedla ważne, czego potrzebujemy w nadchodzącym roku. Często się spieramy, ale dzięki temu nasze projekty cieszą się dużym zainteresowaniem i wiemy, co jest najważniejsze dla naszej społeczności.

NIE BĄDŹ OBOJĘTNY NA POTRZEBY SWOJE I SWOJEGO OTOCZENIA

Punktem wyjścia do przygotowania projektu do Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego jest poznanie potrzeb swoich i swojego otoczenia – w mieście, na osiedlu, w klubie, zespole. Dyskusje, rozmowy, nawet narzekania mogą wskazać, co jest dla danej społeczności najważniejsze. To punkt wyjścia do opracowania projektu i złożenia wniosku. W ten sposób zyskujemy naturalne poparcie dla swojego pomysłu.

Jak poznać potrzeby swojego otoczenia:

Spacer badawczy – zaprosz swoich sąsiadów, osoby zainteresowane, osoby mające specjalne potrzeby. Przygotuj scenariusz, wyznacz trasę i termin. Spacer prowadzony według przygotowanego scenariusza, pozwala na mapowanie konkretnych miejsc i elementów wymagających interwencji, badanie odczuć, potrzeb badanych osób dotyczących różnych aspektów przestrzeni.

Konsultacje sąsiedzkie – zaprosz sąsiadów na ławeczkę przed blokiem, na podwórku, w parku. Porozmawiajcie o otoczeniu, o problemach, poznajcie swoje potrzeby i pomysły.

Spotkanie w siedzibie Rady Osiedla – zorganizuj spotkanie w siedzibie Rady Osiedla, porozmawiaj z przedstawicielami Twojej Rady, poznaj bieżące problemy i rozwiązania. Poznaj swoje miasto – spaceruj, uczestnicz w wydarzeniach, nie bądź obojętny na zmiany, obserwuj i poczuć swoje miasto. Słuchaj przyjaciół i entuzjastów, rozmawiaj o problemach i pomysłach.

Sprawdź Bank Pomysłów – poznaj zrealizowane projekty, sprawdź listę proponowanych zadań, poszukaj ciekawych rozwiązań, znajdź ciekawe pomysły.

OBOWE POMYSŁY

Kiedy znamy już najważniejsze potrzeby, kiedy nazwaliśmy to, czego nam brakuje, możemy przejść do zaplanowania swojego działania. Pomysłów i propozycji mamy zwykle kilka, ważne, by te projekty wpisywały się w zadania gminy.

Co to znaczy? Każdy projekt OBO jest realizowany przez Gminę Olsztyn z budżetu miasta, więc nasz pomysł nie może dotyczyć zadań, których gmina wykonać nie może.

Przykłady*:

- 😊 Zakup książek, e-booków i audiobooków do Miejskiej Biblioteki Publicznej na osiedlu Pojezierze – zadanie gminy
- 😞 Zakup klimatyzatora do siedziby Poczty na osiedlu Pojezierze – brak w zadaniach gminy

Lista niektórych zadań gminy:

1. ład przestrzenny,
2. gospodarka nieruchomościami,
3. ochrona środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
4. gminne drogi, ulice, mosty, place oraz organizacja ruchu drogowego;
5. lokalny transport zbiorowy,
6. ochrona zdrowia,
7. pomoc społeczna,
8. edukacja publiczna,
9. kultura, w tym biblioteki gminne i inne instytucje kultury oraz ochrona zabytków i opieka nad zabytkami,
10. kultura fizyczna i turystyka, w tym tereny rekreacyjne i urządzenia sportowe,
11. targowiska i hale targowe,
12. zieleń gminna i zadrzewienie,
13. porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli,
14. polityka prorodzinna,
15. promocja gminy,
16. współpraca i działalności na rzecz organizacji pozarządowych.

* projekty wymyślone na potrzeby tej publikacji.

www.isap.sejm.gov.pl

OBOWE POMYSŁY

A co jeśli nie wiem, jak zmienić swoje otoczenie, jaki powinien być mój projekt do OBO? Proponujemy zapoznać się z Bankiem Pomysłów OBO – to lista zadań, które mogą inspirować, mogą stanowić trzon własnego pomysłu, lub mogą być niemal gotową receptą na problemy, które chcemy rozwiązać.

Bank pomysłów - glosujobo.olsztyn.eu

W ciągu minionych 9 edycji zrealizowaliśmy dziesiątki projektów – małych i dużych, w różnych dziedzinach naszego miejskiego życia a dziesiątki olsztyńiaków przeszły całą procedurę w roli wnioskodawców, dlatego ich pomoc w tworzeniu projektów może być nieoceniona. Znajdź swojego nauczyciela, porozmawiaj o meandrach powstawania pomysłów.

Nie obawiaj się pytać!

Zadzwoń lub napisz a my skontaktujemy Cię z doświadczonymi wnioskodawcami:

- 89 527 31 11 wew. 514
- obo@olsztyn.eu.
- Biuro Prezydenta Miasta i Dialogu Obywatelskiego

MARZENA - ZIELONY OGRÓDEK

PIOTR I ANIA - INFRASTRUKTURA SPORTOWA

BOGDAN - PARKI I CHODNIKI

MONIKA - SPEKTAKLE TANECZNE

ANETA - REKREACJA I IMPREZY MUZYCZNE

MAGDA - WYBIEG DLA PSÓW

JACEK - PARKING, CHODNIKI, SIŁOWNIA POD CHMURKĄ, DRON DLA STRAŻY MIEJSKIEJ

ŻDZISIA - INFRASTRUKTURA PARKOWA, KONCERTY I POTAŃCÓWKI

MIRELLA - SZCZEPIENIA KOTÓW BEZDOMNYCH

MARCIN - ŁADOWARKI I LAMPY SOLARNE

Partner kampanii edukacyjno-informacyjnej:
Federacja Organizacji Socjalnych
Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa
ul. Linki 3/4, 10-535 Olsztyn,
e mail: biuro@federacjafosa.pl

NIE BĄDŹ OBOJĘTNY NA OPINIE INNYCH

W budżecie obywatelskim jest wiele „najważniejszych” działań, ale z pewnością na ich czele znajduje się **dyskusja**. Rozmowa o pomysłe, projekcie, prowadzi do wypracowania konkretnych założeń, pozwala ustalić szczegóły, poznać możliwości i ograniczenia. Dzięki dyskusji o własnym zamierzeniu tworzymy naturalną grupę poparcia dla przyszłego projektu, dowiadujemy się, czy trafnie wytypowaliśmy potrzeby, czy nasz pomysł będzie akceptowany przez społeczność, czy to jest to, czego potrzebujemy najbardziej.

Przykład*:

Sąsiedzka ławeczka przed blokiem – pomysł polega na postawieniu jej w pobliżu klatki nr 3 bloku nr 4 przy ul. Kopernika. Obok ławeczki wnioskodawcy proponują ustawić kosz na śmieci oraz posadzić drzewo (lipę szerokolistną).

Potrzeba: więcej ławek i miejsc odpoczynku na osiedlu.

W czasie dyskusji okazało się, że mieszkańcy klatki nr 3 nie chcą ławeczki. Obawiają się, że z ławeczki nie będą korzystał mieszkańcy bloku tylko przygodni amatorzy alkoholu i papierosów. Inni mieszkańcy

dodali, że lipa „psika” sokami trudnymi do usunięcia i ławeczka szybko stanie się nieprzyjemnym, brudnym elementem ich najbliższego otoczenia. Jeszcze inni obawiają się, że drzewo po latach będzie zasłaniać im światło słoneczne.

Takie problemy można usunąć poprzez zaplanowanie innego gatunku drzewa i znalezienia innej, bardziej odpowiadającej mieszkańcom lokalizacji. Ustalenie szczegółów może poprawić projekt i zbudować wokół niego poparcie mieszkańców.

Dyskusję można przeprowadzić na żywo, albo on-line.

JAK ZORGANIZOWAĆ DYSKUSJĘ?

- wywiesić zaproszenie na spotkanie w klatkach bloku,
- umieścić na tablicy w klatce założenia projektu i wskazać np. adres mejlowy, na który można wysłać własną opinię,
- założyć na pobliskie drzewo opaskę informacją – „tu może stać Twoja ławeczka”,
- zostawić w pobliskiej bibliotece, siedzibie rady osiedla, szkole, przedszkolu informację o planowanym projekcie,
- zorganizować spotkanie on-line i opowiedzieć o swoim pomysle,
- wykorzystać kolorową kredę i opisać projekt na chodniku.

*wszelkie podobieństwa do prawdziwych projektów są przypadkowe, przykład służy celom edukacyjnym, adres fikcyjny.

Monika Michniewicz - Federacja Fosa – maratony pisania wniosków wymyśliłiśmy jeszcze na początku realizacji idei OBO, polecam ten sposób konsultowania. W jednym miejscu spotykają się ludzie kreatywni, chcący wpływać na swoje otoczenie. Atmosfera jest twórcza i pełna energii!

KONSULTUJ SWOJE POMYSŁY Z FACHOWCAMI, EKSPERTAMI

Żeby pomysł stał się projektem warto go skonsultować nie tylko z mieszkańcami, których dotyczy ale także z fachowcami i ekspertami. Trzymając się przykładu z ławeczką sąsiedzką, wyboru gatunku drzewa, które najlepiej wpisze się w nasze otoczenie możemy dokonać zasięgając opinii np.:

- miejskiego ogrodnika
- osób prowadzących szkółkę roślin
- pracowników Zarządu Dróg Zieleni i Transportu
- pracowników działów zieleni w spółdzielniach mieszkaniowych
- naukowców Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego
- urzędników Wydziału Środowiska Urzędu Miasta Olsztyna

W ten sposób zyskamy wiedzę, jaki gatunek drzewa wzbogaci zieleni w naszym otoczeniu, będzie „czuć się” dobrze w przestrzeni miejskiej, zapewni cień odpoczywającym na naszej planowanej ławeczce. Możemy także dowiedzieć się czy miejsce, które wybraliśmy spełnia warunki glebowe, czy nie ma tam sieci podziemnych, czy drzewo nie będzie zasłaniać widoku mieszkańcom lub kierowcom. Dowiemy się ile kosztuje sadzonka i jej posadzenie. Skonsultowane założenia naszego projektu mają szansę na pozytywną opinię merytoryczną projektu, który przed trąceniem na listę do głosowania jest weryfikowany przez Zespół Opiniujący¹. W Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim tworzymy punkty konsultacyjne dla różnych pomysłów. Na stronie glosujobo.olsztyn.eu zamieszczamy informacje o konsultantach, w jakich godzinach i w jakim terminie możemy liczyć na ich pomoc, jak się skontaktować i czego dowiedzieć. Konsultacje odbywają się „na żywo” lub on-line. W trakcie okresu naboru wniosków do każdej kolejnej edycji proponujemy „maratony” pisania projektów, wypełniania wniosków. Organizujemy je najczęściej w dni wolne od pracy, tak by każdy mieszkaniec naszego miasta miał możliwość przygotowania swojej propozycji do OBO.

**Informacji o punktach i maratonach
szukajcie na stronach:**

obo.olsztyn.eu,
glosujobo.olsztyn.eu,

**Można być z nami na bieżąco śledząc nas na
Facebooku** - facebook.com/OBO0lsztyn

lub w **Biurowie Prezydenta Miasta
i Dialogu Obywatelskiego w Urzędzie
Miasta Olsztyna** – pok. 221.

Można dzwonić: 89 527 31 11 w. 514
Można mejlować: obo@olsztyn.eu

¹ Więcej o roli Zespołu Opiniującego w Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim znajdziesz na stronie 21

Monika Falej - posłanka na sejm RP – Według mnie każdy, nie tylko zrealizowany, ale i zgłoszony projekt jest ważny, bo jest przejawem potrzeby mieszkańców i mieszkanki Olsztyna, jak i pomysłem, jak tę potrzebę zrealizować. To dowód na aktywność ludzi, na troskę o najbliższe otoczenie i identyfikację z miastem, w którym żyją. Dla mnie to lokalny patriotyzm.

NIE BĄDŹ OBOJĘTNY NA OPINIE INNYCH

Zarządzanie po sąsiedzku

W Olsztynie działają 23 rady osiedlowe, warto współpracować z tymi osiedlowymi samorządami, zwłaszcza na etapie planowania, tworzenia projektu czy organizowania poparcia dla nowego pomysłu.

Mieszkańcy tworzą osiedlową wspólnotę samorządową na wyznaczonym terytorium.

W X edycji OBO wzrosła rola rad osiedlowych, co było postulowane podczas procesu ewaluacji poprzednich edycji oraz podczas konsultacji społecznych, które towarzyszyły tworzeniu dokumentów opisujących przebieg procesu. Przedstawiciele rad są pełnoprawnymi członkami zespołów: Koordynującego i Opiniującego. W celu zwiększenia roli rad wprowadzono etap opiniowania wniosków, który jest poświęcony pozyskaniu

opinii na temat planowanego zadania. W ten sposób zwiększyliśmy liczbę osób, które opiniują złożone propozycje a radni osiedlowi na bardzo wczesnym etapie realizacji OBO poznają propozycje mieszkańców. Kontakt do rad osiedlowych znajduje się w BIP w zakładce: Władze Miasta - www.umolsztyn.bip.gov.pl

ZAPISY W DOKUMENTACH OBO:

1. Zespół Koordynujący kieruje wnioski z pozytywną oceną formalną do przewodniczących Rad Osiedli, celem pozyskania opinii.
2. Zespół Koordynujący zapoznaje się z opiniami Rad Osiedli.
3. Zespół Opiniujący zapoznaje się z opiniami Rad Osiedli na temat złożonych do oceny wniosków.

1. Rada Osiedla Brzeziny

Sklep Społem "Aksamitka",
10-765 Olsztyn ul. Dubiskiego 43

2. Rada Osiedla Dajtki

Biblioteka SP nr 18, Olsztyn ul. Żytnia 71

3. Rada Osiedla Generałów

SM Kormoran, 10-693 Olsztyn ul. Kutrzeby 9 lok. 5

4. Rada Osiedla Grunwaldzkiego,

10-123 Olsztyn ul. Grunwaldzka 7A

5. Rada Osiedla Gutkowo,

11-041 Olsztyn, ul. Zagłoby 11

6. Rada Osiedla Jaroty SP nr 34

10-691 Olsztyn ul. Herdera 3

7. Rada Osiedla Kętrzyńskiego

10-511 Olsztyn ul. Kopernika 14B

8. Rada Osiedla Kormoran

Zespół Szkół Gastronomiczno-Spożywczych
10-560 Olsztyn ul. Żołnierska 49

9. Rada Osiedla Kortowo

Sklep Społem, 10-720 Olsztyn ul. Prawocheńskiego 11

10. Rada Osiedla Kościuszki

Biuro Rady Miasta, 10-101 Olsztyn Wyzwolenia 30,

11. Rada Osiedla Likusy

10-170 Olsztyn ul. Bałtycka 45

12. Rada Osiedla Mazurskiego

SP nr 6, 10-607 Olsztyn ul. Gdyńska 17

13. Rada Osiedla Nad Jeziorem Długim

Zespół Szkół Elektronicznych i Telekomunikacyjnych
10-144 Olsztyn ul. Bałtycka 37A

14. Rada Osiedla Nagórki

SM Jaroty, 10-684 Olsztyn ul. Wańkowicza 5

15. Rada Osiedla Pieczewo

SM Jaroty, 10-690 Olsztyn ul. Jeziotowicza 11

16. Rada Osiedla Podgrodzie

Klub Alternatywa, 10-080 Olsztyn ul. Profesorska 15

17. Rada Osiedla Podleśna

10-279 Olsztyn ul. Ludwika Zamenhofa 1

18. Rada Osiedla Pojezierze SP nr 3

10-445 Olsztyn ul. Kołobrzeska 13M

19. Rada Osiedla Redykajny

Biuro Rady Miasta, 10-101 Olsztyn Wyzwolenia 30,

20. Rada Osiedla Śródmieście

Biuro Rady Miasta, 10-101 Olsztyn Wyzwolenia 30,

21. Rada Osiedla Wojska Polskiego

10-229 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 69-73

22. Rada Osiedla Zatorze

10-271 Olsztyn ul. Jagiellońska 12

23. Rada Osiedla Zielona Góra

PSS SPOŁEM, 10-337 Olsztyn ul. Morwowa 12

Halina Zaborowska – Boruch, prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej Jaroty – projekty OBO to zawsze było dla nas wyzwaniem nie tylko inwestycyjne ale też emocjonalne. Każdy zwycięski projekt, który do nas trafiał stawał się dla nas najważniejszym, dlatego tak bardzo ważne jest jego wcześniejsze skonsultowanie, znalezienie wszelkich przeszkód i problemów, które można usunąć jeszcze przed głosowaniem. Po realizacji mamy szansę oddać w użytkowanie mieszkańcom, to na co głosowali.

BĄDŹ INŻYNIEREM SWOJEGO PROJEKTU

Podczas dyskusji i konsultacji najczęściej dowiadujemy się, że nasz projekt jest:

*O! fajny!
Nieee, to beznadziejny pomysł!
Za drogi, wiesz, ile to kosztuje?
Czy będę mógł zgłosić negatywnie?
Dobre, ale nie na moim podwórku.
Będzie za głośno ...
A dlaczego nie dla dzieci!?
To nie jest na terenie gminy ...*

Nie poddawaj się. Dowiedz się więcej o swoim zamierzeniu, poświęć trochę czasu i wejdź w rolę inżyniera, artysty, urzędnika, nauczyciela, itp. – w zależności od tego, co planujesz zgłosić do OBO.

Nasze marzenia, oczekiwania i potrzeby zamienione na konkretny projekt wymagają konkretów. Dlatego warto poznać tzw. warunki brzegowe, czyli co mogę właściwie w tym OBO umieścić? Olsztyńskie edycje budżetu obywatelskiego podlegają ewaluacji, czyli sprawdzamy co roku nasz proces i dowiadujemy się, co robimy dobrze, a co powinniśmy poprawić. Ewaluacja pozwala także tworzyć dokumenty², które opisują wszystkie kroki w OBO słynne zasady. Oto kilka warunków, o których mowa w zasadach:

Przed wszystkim wszystkie projekty zgłaszane do Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego muszą być ogólnodostępne, a także:

- wpisywać się w katalog zadań własnych gminy i powiatu, określony ustawą o samorządzie gminnym,
- nie przekraczać określonego budżetu,
- stwarzać możliwość realizacji w ciągu jednego roku,
- odpowiadać zasadzie celowości i gospodarności,
- wykazywać zgodność z zasadami współżycia społecznego,
- być w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa,
- nie mogą zakładać wykonania wyłącznie dokumentacji projektowej,
- powinny stanowić kompletną inwestycję lub działanie, tzn. że nie będą wymagały niezbędnych uzupełnień, bez których mieszkańcy nie będą mogli w pełni korzystać z efektów realizacji projektu złożonego w ramach danej edycji OBO,
- nie mogą na etapie oceny wymagać pogłębionych analiz związanych z oceną skutków proponowanych rozwiązań np. dla ruchu na drogach publicznych i wewnętrznych,
- nie mogą być sprzeczne z działaniami finansowymi z budżetu miasta w poprzednich latach,
- nie mogą być sprzeczne z przyjętymi planami, strategiami lub programami Gminy Olsztyn,
- nie mogą stanowić pomocy publicznej,
- nie mogą naruszać praw osób trzecich, w szczególności prawa własności i/lub praw autorskich.

² Dokumenty dotyczące Budżetu Obywatelskiego, znajdziesz na stronie 31

BĄDŹ INŻYNIEREM SWOJEGO PROJEKTU

Poznaj limity finansowe³ w danej edycji OBO i zaplanuj budżet swojego projektu. To zwykle duże wyzwanie, bo skąd mam wiedzieć ile kosztuje wymiana kostki chodnikowej na mojej ulicy? Albo ile kosztuje wynajęcie iluzjonisty na osiedlowy festyn? Odpowiedzi na te pytania oraz wskazówki, jak zbudować prawidłowy budżet naszego zamierzenia można uzyskać w punktach konsultacyjnych, poszukać samodzielnie, kontaktując się z wykonawcami czy zasięgnąć wiedzy u znajomych, u innych wnioskodawców, których projekty zostały zrealizowane. Zapraszamy także na stronę glosujobo.olsztyn.eu, na której znajdują się przykładowe cenniki.

³ limity finansowe znajdziesz na stronie 22

*wycena wg. cen z 2022 roku, należy uwzględnić inflację oraz szczegóły swojego projektu

Przykładowe wyceny*:

- urządzenie trawnika - 40 - 60 zł/m²
- posadzenie żywopłotu - 70 - 96 zł/mb
- wymiana 1 m² chodnika na kostkę brukową - 200 zł/m² (bez podbudowy)
- budowa 1 m² alejki parkowej (nawierzchnia mineralna typu Hansa Grand) - 200zł/m²
- budowa 1 m² ścieżki rowerowej - 1000 zł/m² zł
- zakup i instalacja punktu informacyjnego podświetlanego o historii miejsca z mapą najbliższego otoczenia (wg wzoru zgodnego z Systemem Informacji Miejskiej) - 50 000 zł
- zakup ławki z oparciem + montaż - 1 500 - 3 500 zł
- budowa boiska wielofunkcyjnego (nawierzchnia poliuretanowa) - 1700zł/m²
- organizacja spotkania autorskiego lub warsztatów - 1 000 - 5 000 zł
- koszt wykonania poidła miejskiego - 90 000 zł
- imprezy muzyczne (w zależności od gaży dla wykonawcy i miejsca wydarzenia) - od 10 000 zł
- kino, teatr plenerowy w parku - od 4 500 zł
- technika sceniczna - 2 500 - 10 000 zł brutto

Pomoc w przygotowaniu kosztorysu:

- **Biuro Sportu i Rekreacji:** 89 506 09 51, e-mail: sport@olsztyn.eu
- **Wydział Edukacji:** 89 506 09 03, e-mail: edukacja@olsztyn.eu
- **Wydział Inwestycji Miejskich:** 89 527 31 11, wew. 400, e-mail: inwestycje@olsztyn.eu
- **ZDZiT- Zarząd Dróg Zieleni i Transportu:** 89 544 31 01, e-mail: sekretariat@zdzit.olsztyn.eu
- **Wydział Środowiska:** 89 506 06 99, e-mail: ochronasrodowiska@olsztyn.eu
- **Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej:** 89 506 09 34, e-mail: zdrowie@olsztyn.eu
- **Biuro Promocji i Turystyki:** 89 534 99 11, wew 394, e-mail: promocja@olsztyn.eu
- **Wydział Kultury i Ochrony Zabytków:** 89 527 44 49, 89 527 31 11, wew. 341 e-mail: kultura@olsztyn.eu
- **Miejski Ośrodek Kultury:** 89 527 09 64 , e-mail: sekretariat@mok.olsztyn.pl
- **Biuro Prezydenta Miasta i Dialogu Obywatelskiego:** 527 31 11 wew. 514, e-mail: obo@olsztyn.eu

Autor: KRL

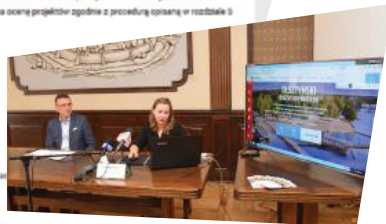

Bartosz Kamiński - Pełnomocnik Prezydenta Olsztyna ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi – w mojej opinii jednym z najważniejszych punktów w formularzu jest uzasadnienie realizacji projektu. Głosujący bardzo często zwracają uwagę na przyczyny i motywy wnioskujących, dowiadując się dlaczego ten właśnie projekt jest taki ważny.

OBOJĘTNIE JAK – PO PROSTU ZŁÓŻ WNIOSEK

Kiedy wiemy już, co chcemy zmienić, jak chcemy wpłynąć na nasze otoczenie lub jaką aktywność zaproponować mieszkańcom Olsztyna, możemy przystąpić do wypełniania wniosku. Formularz wniosku w OBO jest stosunkowo prosty. Wprowadza się do niego tylko takie parametry, które są wymagane przez ustawę oraz te które stanowią istotną informację dla oceny czy głosowania.

Wnioski w Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim możemy składać **w formie on-line oraz tradycyjnej**. Formularze są identyczne (mogą się różnić jedynie elementami, które wynikają ze specyfiki formularza elektronicznego) i składa się je w określonym terminie. **Terminy** znajdują się w zarządzeniu prezydenta dotyczącym zasad i trybu tych szczególnych konsultacji. Rozpoczęciu okresu naboru wniosków towarzyszy kampania promocyjna i informacyjna.

Skąd wziąć formularz wniosku:

- Formularz znajdziecie na stronach internetowych Urzędu Miasta Olsztyna w formie do pobrania (doc., pdf): **olsztyn.eu, obo.olsztyn.eu lub glosujobo.olsztyn.eu**
- Wydrukowany formularz można pobrać w Kancelarii Ogólnej Urzędu Miasta Olsztyna, pl. Jana Pawła II 1, lub w pok. 221.
- Nie drukować, nie pobierać ale **skorzystać z formularza on-line**, który można wypełnić na stronie glosujobo.olsztyn.eu

Wszystkie złożone w formie papierowej oraz przesłane np. mejlowo wnioski są wprowadzane do systemu obsługi wniosków i głosowania, pod adresem: **glosujobo.olsztyn.eu**

OBOJĘTNIE JAK – PO PROSTU ZŁÓŻ WNIOSEK

Na samym początku:

Wypełniając wniosek papierowy zadbajmy o czytelne wypełnienie. Wasz wniosek będzie wprowadzany do systemu glosujobo.olsztyn.eu warto więc zadbać, by zaplanowane przez Was działania były prawidłowo odczytane.

Punkt 1.

Nadajcie swojemu zadaniu tytuł. Będzie łatwiej je promować, informować, zachęcać. Wprowadziliśmy ograniczenie tytułu do 180 znaków, ponieważ niektóre bardzo długie tytuły są trudne do zapamiętania albo nie wyświetlają się na stronie i mogą głosujących wprowadzać w błąd. Zbyt krótki tytuł może jednak być mało czytelny i nie przekazywać głosującym żadnych informacji. Tym razem określenie „średni” może okazać się najlepszym ☺

Przykłady:

Tytuły długie:

- **PODWÓRKO DLA WSZYSTKICH** - zielona ostoja dla dzieci i dorosłych, aktywnych i szukających odpoczynku, ptaków i owadów. Plac zabaw z łąką kwiatną i strefą relaksu.

- **Plac rekreacyjny przy ul. Sosnkowskiego** - budowa ogrodzonego placu zabaw z bezpieczną nawierzchnią, drążki do ćwiczeń siłowych, ławki na placu oraz chodnik łączący z ul. Andersa

Tytuły krótkie:

- **ALE SZTUKA! ALE CYRK!**
- **EDUKACYJNY EKOTARAS**
- **Park osiedlowy Dajtki 2**

Tytuły bardzo krótkie:

- **Budowa**
- **SENIORIADA**

Punkt 2.

Określ, czy Twój projekt ma zasięg miejski czy osiedlowy. Jeśli zadanie dotyczy mieszkańców całego miasta, odpowiada potrzebom ogółu społeczności olsztyńskiej wybierz parametr – **miejski**. Jeśli, to co planujesz będzie służyć przede wszystkim społeczności lokalnej, osiedlowej, wybierz określenie – **osiedlowy**.

Określenie tych parametrów niesie ze sobą konsekwencje – projekty miejskie to projekty, które mają wyższe limity finansowe a także wymagają wyższego poparcia podczas składania wniosku – 50 osób musi poprzeć tę propozycję.

W tym miejscu określamy także czy nasz projekt ma charakter inwestycyjny (tzw. **twardy**) czy **miękki** – czyli dotyczy np. aktywności, jednorazowego wydarzenia.

Jednym z najważniejszych warunków, jaki musi spełniać projekt Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego jest **ogólnodostępność**.

Bardzo długo podczas konsultacji społecznych, które towarzyszyły opracowaniu zasad OBO, trwały rozmowy na temat ogólnodostępności. Jest to warunek tak oczywisty, że jego opisanie stanowiło nie lada wyzwanie. Uczestnicy konsultacji we współpracy z prawnikami opracowali definicję, która znajduje się w § 7 Uchwały Nr VIII/117/19 Rady Miasta Olsztyna z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego:

§ 7. 1. Wszystkie projekty zgłaszane do Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego muszą być ogólnodostępne.

2. Ogólnodostępność, o której mowa w ust. 1, **oznacza zapewnienie możliwości czerpania korzyści z efektów realizacji projektu na równych prawach także tym mieszkańcom, którzy nie korzystają systematycznie z oferty podmiotu administrującego nieruchomością objętą realizacją projektu z Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego.**

3. Przy ocenie wniosków pod kątem spełnienia warunku ogólnodostępności bierze się pod uwagę w szczególności:

1) w przypadku projektów zakładających budowę, rozbudowę, przebudowę lub remont infrastruktury sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej i edukacyjnej – udostępnienie efektów realizacji projektu wszystkim zainteresowanym mieszkańcom w sposób systematyczny i przewidziany w regulaminie obiektu,

2) w przypadku projektów dotyczących organizacji wydarzeń, zajęć itp. – umożliwienie korzystania z efektów realizacji projektu w pełnym zakresie wszystkim zainteresowanym mieszkańcom Olsztyna w ramach określonej grupy docelowej projektu (np. młodzież, seniorzy),

3) w przypadku zakupu wyposażenia – umożliwienie skorzystania z tego wyposażenia w godzinach pracy danego podmiotu wszystkim mieszkańcom na równych prawach,

4) w przypadku realizacji projektów na terenach administrowanych przez jednostki miejskie – efekty realizacji projektów nie mogą służyć jedynie pracownikom oraz osobom korzystającym z oferty danej jednostki,

1) w przypadku infrastruktury drogowej, pieszej rowerowej, wykazanie dostępności nie tylko efektu ale także celu, który droga, ścieżka czy chodnik obsługują.

W punkcie 3. należy wskazać czy efekty naszego projektu będą ogólnodostępne, czyli kto i jak będzie mógł korzystać z zaplanowanych zadań, inwestycji, wydarzeń.

Przykłady:

- Zakup książek do Biblioteki Miejskiej – ogólnodostępny, bo wszyscy mieszkańcy osiedla, a także miasta mogą korzystać ze zbiorów biblioteki.

- Zakup książek do biblioteki szkolnej – nie jest ogólnodostępny, bo z danej biblioteki szkolnej korzystają dzieci z tej szkoły – mama czy dziadek nie mogą korzystać ze szkolnej biblioteki.

- Parking bez szlabanu na osiedlu – ogólnodostępny, bo każdy może wjechać i zaparkować w tym miejscu.

- Parking ze szlabanem na osiedlu – nie jest ogólnodostępny, bo wjeżdżają tylko kierowcy mający możliwość podniesienia szlabanu.

- Droga na peryferiach, prowadząca do zakładu pracy – projekt nie jest ogólnodostępny, ponieważ służy określonej grupie, do określonych celów, nie stwarza możliwości wykorzystania przez innych mieszkańców.

- Droga osiedlowa łącząca osiedle z parkiem – ogólnodostępny, ponieważ droga służy ogółowi i prowadzi do ogólnodostępnego terenu.

WNIOSEK

Punkt 3.

Składając wniosek do OBO trzeba swoje zadanie, projekt opisać. Mieszkańcy, którzy będą chcieli zagłosować na Twój projekt będą również chcieli wiedzieć, jaki właściwie jest Twój zamiysł, co dokładnie ma powstać, wydarzyć się, co ma być wykonane przez gminę. W rubryce **przedmiot zadania** można podać różne parametry, opisać swoimi słowami, liczbami, co chcemy zmienić w swoim otoczeniu, w mieście.

- Jeśli chcesz postawić np. bouldery wspinaczkowe w parku, warto podać ich wymiary, liczbę oraz opisać co to właściwie jest – bo nie wszyscy olsztyniaczy są fanami wspinaczki skałkowej.
- Jeśli planujesz przebudowę chodnika, wskaż po której stronie ulicy, zaplanuj jego długość, zaproponuj rodzaj kostki, płyty, wskaż numerami domów lub innymi charakterystycznymi punktami odkąd – dokąd.
- Jeśli zamierzasz zorganizować festyn opisz, kiedy miałby się odbyć, jakie konkursy czy aktywności proponujesz, zaplanuj czas trwania.
- Jeśli chcesz posadzić drzewo, określ jego miejsce, oceniający będą mogli zaopiniować czy to dobra dla rośliny lokalizacja.

Opisz lokalizację. Jeśli wskażesz, że gdzieś na osiedlu przydałaby się siłownia zewnętrzna, to mieszkańcy nie będą chcieli poprzeć takiego projektu, bo nie będą wiedzieli, gdzie właściwie urządzenia staną – czy aby nie pod ich oknami? To także stanowi problem w ocenie wniosku. Zespół opiniujący nie będzie w stanie wydać opinii, nie znając miejsca, które ma ocenić – czy to teren miejski, co mówi o tym miejscu plan zagospodarowania przestrzennego, rada osiedla nie będzie się mogła odnieść do tej propozycji, bo nie wiadomo czy to będzie przy parku, czy wręcz przeciwnie np. przy przystanku autobusowym. Być może na etapie planowania ustaliliście z sąsiadami, gdzie najlepiej zlokalizować wasze przedsięwzięcie, opisz to w rubryce lokalizacja.

Jeśli składasz wniosek on-line możesz wykorzystać możliwość zaznaczenia na mapie swojej lokalizacji. Głosujący będą mogli łatwo zidentyfikować swoją okolice.

W ustaleniu lokalizacji mogą pomóc:

Miejski System Informacji Przestrzennej Miasta Olsztyna:

msipmo.olsztyn.eu

Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami:

89 534 97 38, 89 527 31 11, wew. 411, e-mail: geodezja@olsztyn.eu

Wydział Urbanistyki i Architektury:

89 534 97 85, 527 3 -11, wew. 362, e-mail: ua@olsztyn.eu

**Bądź ECO!
złóż wniosek
online!**

Punkt 4.

Jeśli udało Ci się porozmawiać ze swoją społecznością o potrzebach waszego otoczenia i omówić propozycje projektów, to ten punkt będzie jednym z najłatwiejszych do wypełnienia. Uzasadnienie realizacji projektu jest niezwykle istotne dla mieszkańców, którzy będą głosowali lub opiniowali Twój projekt. Opisz, jaki problem chcesz rozwiązać i jakie korzyści będzie miała lokalna społeczność.

Punkt 5.

W tym punkcie znajduje się planowany budżet. Zadanie trudne, ale z pomocą konsultantów można zbudować realny budżet projektu. Piliśmy o tym więcej na stronie 11. Warto pamiętać, że określenie wszystkich składowych części zadania (np. projektu technicznego) pozwala na prawidłowe określenie faktycznych kosztów planowanego przez nas zadania.

Pamiętaj!

Każde drzewo musi ktoś posadzić

Każdy parking musi ktoś zaprojektować

Każdy koncert musi mieć prąd, nawet akustyczny ☺

Każdy dystrybutor woreczków na psie odchody musi mieć woreczki, które ktoś do dystrybutora wkłada.

Punkt 6.

Wszystkie zwycięskie projekty w OBO są realizowane przez Gminę Olsztyn. Ale to wnioskodawca proponuje zadanie i zna je najlepiej. Dlatego kontakt gminy z wnioskodawcą jest bardzo ważny. Imię i nazwisko oraz dane kontaktowe umożliwiają współpracę na etapie oceny projektu a także podczas realizacji. Wskazanie drugiego wnioskodawcy na formularzu pozwala na utrzymanie kontaktu w przypadku, kiedy nie możemy poświęcić więcej czasu na udział w Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim. Zwiększa też liczbę zainteresowanych projektem i pozwala budować społeczność wokół zamierzenia. Ważne! Jeśli wnioskodawca nie jest pełnoletni, wniosek powinien podpisać także rodzic lub opiekun prawny.

Punkt 7.

Do Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego trafiają projekty z różnych dziedzin. Niektóre wymagają dołączenia do wniosku projektu regulaminu. To bardzo ważny element planowania, zwłaszcza w kontekście ogólnodostępności. Dzieje się tak w przypadku np. obiektów i miejsc o wyznaczonym sposobie działania: boisk, sal komputerowych, ścianek wspinaczkowych, miejsc rozrywki czy festiwali.

Punkt 8.

Pamiętaj o załącznikach. Do wniosku można dołączyć zdjęcia, wizualizacje, koncepcje etc. Zwróć uwagę, aby wszystkie załączniki i zdjęcia dołączone do projektu były spójne, kompatybilne i przedstawiały wizualnie ostateczny wygląd realizacji. To bardzo ważne, aby mieszkańcy dokładnie wiedzieli na co głosują.

Pamiętaj też, że wszystkie pola formularza są obowiązkowe i podlegają ocenie formalnej.

Punkty 3, 4, 5, 7 i 8 podlegają również ocenie merytorycznej.

Justyna Robaszewska - Wnioskodawczyni – w ubiegłej edycji zebrałam podpisy wykorzystując stronę glosujobo.olsztyn.eu – wielu moich znajomych poparło w ten sposób moje projekty. Dzięki takiej formie dowiedzieli się też, gdzie mogą głosować na projekty. Poszło szybko i wygodnie 😊

Punkt 9.

Do każdego wniosku: miejskiego i osiedlowego należy dołączyć listę zawierającą wymagane ustawą podpisy. Mówi także o tym uchwała nr VIII/117/19 Rady Miasta Olsztyna z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego:

§ 11.7. Do każdego formularza wniosku musi być dołączona odrębna lista podpisów mieszkańców popierających projekt, zawierająca nie więcej niż 0,1% liczby mieszkańców:

- 1) terenu miasta w przypadku projektów miejskich
  - 2) terenu osiedla - w przypadku projektów osiedlowych.
8. Wymaganą liczbę podpisów mieszkańców popierających projekt miejski i osiedlowy określa Prezydent w zarządzeniu.

W Olsztynie obowiązuje następująca wymagana liczba podpisów:

miejski – 50 podpisów

osiedlowy – 1 podpis.

Listę podpisują mieszkańcy Olsztyna, oprócz podpisu pozostawiają imię i nazwisko oraz adres swojego zamieszkania a także nazwę osiedla.

Liczba wymaganych podpisów w Olsztynie została wypracowana w drodze konsultacji społecznych, które towarzyszyły opracowaniu dokumentów regulujących Olsztyński Budżet Obywatelski w 2019 roku.

Na liście poparcia nie podpisują się wnioskodawcy, nie wprowadzamy także „dodatkowych” podpisów.

Listę poparcia można utworzyć w sposób tradycyjny, pobierając listę, drukując i odwiedzając znajomych, sąsiadów. Albo zebrać podpisy on-line za pomocą systemu do obsługi wniosków i głosowania: glosujobo.olsztyn.eu.

Ciekawe, o!

Wysyłając link do złożenia podpisów na liście poparcia za pomocą glosujobo.olsztyn.eu popierający mogą zapoznać się z opisem projektu, budżetem i uzasadnieniem.

Państwa dane osobowe przetwarzane są w celu realizacji procesu Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego, zgodnie z zapisem art. 6 ust. 1 lit.c Ogólnego Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO) w związku z realizacją obowiązku, o którym mowa w Ustawie o samorządzie gminnym (Dz. U. Z.2019 r. poz. 506), polegającym na organizacji konsultacji społecznych w formie budżetu obywatelskiego.

Paweł Szczur - Przewodniczący Zespołu Koordynującego – bycie członkiem Zespołu Koordynującego to bardzo ważna i wyjątkowa rola. Trzeba jednak wykazać się wyjątkowym zaangażowaniem oraz wiedzą potrzebną do przeprowadzenia w sposób prawidłowy procesu OBO.

DLATEGO OBSERWUJEMY WSZYSTKIE WNIOSKI

Zespół Koordynujący

Pierwszy etap oceny złożonych wniosków to ocena normalna. Dokonuje jej Zespół Koordynujący, który jest powoływany przez Prezydenta Miasta zarządzeniem. Zespół tworzą mieszkańcy Olsztyna, reprezentujący różne środowiska. Nad każdym wnioskiem odbywa się dyskusja, bo każdy wniosek jest dla nas najważniejszy.

CO ZESPÓŁ OCENIA?

1. złożenie projektu w terminie określonym w zarządzeniu Prezydenta,
2. zakres projektu wpisujący się w zadania gminy (zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym),
3. złożenie projektu zgodnie ze wzorem formularza, który ustala Prezydent,
4. dołączenie do wniosku listy poparcia projektu miejskiego lub osiedlowego z wymaganą liczbą podpisów mieszkańców Olsztyna,
5. prawidłowe wypełnienie wszystkich pól formularza wniosku,
6. ocena ogólnodostępności zgłaszanego projektu,
7. ocena określenia zasięgu oddziaływania projektu – miejski/osiedlowy,
8. ocena określenia miękkiego/twardy projekt.

SKĄD SIĘ BIORĄ CZŁONKOWIE ZESPOŁU KOORDYNUJĄCEGO?

Zespół tworzą mieszkańcy Olsztyna, którzy zgłosili swoje kandydatury. Koordynatorzy poświęcają swój czas i wykorzystują swoją wiedzę oraz umiejętności do prawidłowego wdrażania Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego. Koordynatorzy nie pobierają wynagrodzenia za swoją pracę, spotykają się popołudniami oraz w dni wolne od pracy.

- Wyboru przedstawicieli mieszkańców Olsztyna dokonuje w drodze losowania komisja powołana przez Prezydenta, spośród nieograniczonej liczby zgłoszonych kandydatur.
- Wyboru przedstawicieli Rady Miasta Olsztyna dokonuje prezydium Rady Miasta w drodze losowania, spośród zgłoszonych kandydatów.
- Wyboru przedstawicieli Rad Osiedlowych dokonuje komisja powołana przez Prezydenta w drodze losowania z przedstawionych przez Przewodniczących Rad kandydatur.
- Wyboru przedstawicieli organizacji pozarządowych dokonuje w drodze losowania komisja powołana przez Prezydenta, spośród zgłoszonych kandydatur.
- Wyboru przedstawicieli Prezydenta dokonuje Prezydent.

Trudną ale zaszczytną funkcję przewodniczących Zespołów Koordynujących pełnili dotychczas między innymi: **Ewa Zakrzewska, Łukasz Łukaszewski, Paweł Szczur, Robert Szewczyk oraz Krzysztof Kacprzycki.**

Dziękujemy!

OCENA NEGATYWNA – CZY TO KONIEC?

Zespół Koordynujący
Zespół Opiniujący
Prezydent Miasta

Nasz pracownik przygotowany wniosek może zostać negatywnie oceniony zarówno na etapie oceny formalnej, jak i merytorycznej. Nie zrażaj się, nie trać energii ani zapału. Poznaj uzasadnienie negatywnej opinii i sprawdź, czy można ewentualne błędy czy założenia poprawić, zmienić. Zgodnie z uchwałą o OBO, wnioskodawcom przysługuje **odwołanie**.

§ 15. 1. Wnioskodawcy w terminie 7 dni od powiadomienia o negatywnej weryfikacji wniosku przysługuje odwołanie. Odwołanie składa się do Prezydenta.

2. Prezydent bez zbędnej zwłoki, nie dłużej niż w ciągu 14 dni od wpływu odwołania rozpatruje je i informuje o swojej decyzji Wnioskodawcę.

Ocena formalna	Ocena merytoryczna
<ul style="list-style-type: none"> • brak załączonej listy z podpisami mieszkańców, • lista zawierająca bardzo dużo podpisów, mimo, że jest wymagany jeden (wniosek osiedlowy), • brak podpisu drugiego wnioskodawcy, • brak wypełnienia wszystkich wymaganych pól wniosku, • złożenie wniosku po terminie, • złożenie wniosku przez wnioskodawcę niebędącym mieszkańcem Olsztyna, • brak wymaganych załączników (np. regulaminu)	<ul style="list-style-type: none"> • brak wskazania lokalizacji, • nieprawidłowa wycena zaplanowanych zamierzeń, • budżet zadania przekracza określony limit, • lokalizacja projektu poza granicami Olsztyna, • zadanie z zakresu pomocy publicznej, • zakres planowanego zadania jest niemożliwy do realizacji w ciągu jednego roku, • wnioskodawca nie jest właścicielem (lub nie jest w stanie przedstawić oświadczenia) praw autorskich (np. wydarzenie na licencji), • odbiorcą nie są mieszkańcy Olsztyna, • projekt/zadanie nie ma cech ogólnodostępności, • zadanie nie stanowi zadania gminy.

Każda ocena negatywna zawiera uzasadnienie. Warto przeanalizować swój projekt i otrzymaną ocenę a następnie, jeśli widzimy pole do zmian, złożyć odwołanie do Prezydenta Miasta i uzasadnić swoją opinię.

Uwaga!

Skonsultowany na etapie przygotowywania projekt ma znacznie większe szanse uzyskać ocenę pozytywną, ponieważ wszelkie ewentualne problemy poznajemy i rozwiązujemy już na etapie tworzenia, a nie oceny.

Nasz system glosujobo.olsztyn.eu umożliwia złożenie odwołania online.
Życzymy powodzenia!

Andrzej Skonieczny - członek Zespołu Opiniującego oraz Koordynującego, z-ca dyrektora Inwestycji Miejskich w Urzędzie Miasta Olsztyna – projekty inwestycyjne, tzw. twarde, są dla nas wyzwaniem nie tylko w realizacji, także podczas oceny. Mieszkańcy Olsztyna mają wiele pomysłów i oczekiwań, wynikających z dobrej znajomości tego, co jest im najbliższe. Moim zadaniem jest być inżynierem dla każdej z przedstawionych propozycji. Bardzo wymagające, ale także kreatywne i ciekawe zadanie.

DLATEGO OBSERWUJEMY WSZYSTKIE WNIOSKI

Zespół Opiniujący

O tym, czy projekt, zadanie lub pomysł są możliwe do realizacji decydują eksperci z Zespołu Opiniującego. To gremium liczy zwykle około 30 osób, które reprezentują różne dziedziny funkcjonowania miasta. Od inwestycji, poprzez pomoc publiczną do kultury. Ocena wniosków przebiega w wieloetapowym procesie. Z każdym wnioskiem zapoznaje się każdy członek Zespołu. Nad wnioskami pracują także przedstawiciele wszystkich komórek i jednostek Urzędu Miasta Olsztyna.

CO OPINIUJE ZESPÓŁ?

1. czas realizacji,
2. lokalizacja projektu,
3. zgodność projektu z dokumentami planistycznymi, strategiami, standardami obowiązującymi w Gminie Olsztyn,
4. pokrycie z już realizowanymi lub planowanymi do realizacji projektami,
5. relacja z innymi wnioskami złożonymi w tej samej procedurze.
6. zgodność treści formularza z prezentacją na stronie glosujobo.olsztyn.eu w zakresie załączników, m.in. zdjęć opisujących zadanie, projektów regulaminów, koncepcji.

EKSPERCI SPRAWDZAJĄ, CZY PROJEKTY:

- są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa,
- nie zakładają wykonania wyłącznie dokumentacji projektowej,
- stanowią kompletną inwestycję lub działanie i nie będą wymagały niezbędnych uzupełnień, bez których mieszkańcy nie będą mogli w pełni korzystać z efektów realizacji projektu złożonego w ramach danej edycji Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego,
- na etapie oceny projektów nie wymagają pogłębionych analiz związanych z oceną skutków proponowanych rozwiązań np. dla ruchu na drogach publicznych i wewnętrznych,
- są zgodne z działaniami finansowymi z budżetu miasta w poprzednich latach,
- są zgodne z przyjętymi planami, strategiami lub programami Gminy Olsztyn,
- nie noszą znamion pomocy publicznej,
- zaplanowane są w granicach administracyjnych miasta Olsztyna oraz znajdują się na gruntach należących do Gminy Olsztyn,
- nie naruszają praw osób trzecich, w szczególności prawa własności i/lub praw autorskich.

Ważne!

Projekty nie mogą zawierać bezpośredniego lub pośredniego wskazania podmiotu realizującego lub trybu realizacji zadania, a także nazw własnych oraz zastrzeżonych znaków towarowych, za wyjątkiem projektów których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalno-artystycznej, których istotą jest realizacja autorskiej koncepcji zadania opisanego w projekcie i do przedmiotu którego wyłączne prawa autorskie posiada autor lub osoby trzecie.

W przypadku zamiaru realizacji projektu, którego przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalno-artystycznej, których istotą jest realizacja autorskiej koncepcji zadania opisanego w projekcie i do przedmiotu którego wyłączne prawa autorskie posiada autor lub osoby trzecie, do formularza wniosku należy obowiązkowo załączyć pisemną zgodę posiadacza praw autorskich na realizację projektu na warunkach określonych we wniosku w przypadku wybrania go do realizacji w głosowaniu mieszkańców.

POROZMAWIAJMY O PIENIĄDZACH

Limity finansowe

Olsztyński Budżet Obywatelski to przede wszystkim dyskusja, deliberacja, współpraca. To jednak także określony budżet. Nasze oczekiwania i marzenia mają w OBO ograniczenia, które funkcjonują jako limity. Pierwsza wzmianka dotycząca bezpośrednio pieniędzy znajduje się w ustawie o samorządzie gminnym:

W gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, z tym że wysokość budżetu obywatelskiego wynosi co najmniej 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu.

Kolejny podział to limity miękkie i twarde:

OBO 2024 - limity finansowe

	miejskie	osiedlowe
twarde	800 000 zł	do wysokości limitu danego siedla
miękkie	100 000 zł	50 000 zł

Co to znaczy do wysokości limitu danego osiedla?

Każde olsztyńskie osiedle ma swoją specyfikę i wyróżnia się w kilku obszarach. Mamy osiedla z przeważającym budownictwem wielorodzinnym i te z przewagą domów jedno czy dwurodzinnych. Mamy osiedla z jeziorami i te obejmujące Las Miejski. Mamy wreszcie osiedla, gdzie mieszkają głównie młodzi ludzie i te, gdzie seniorzy stanowią główną siłę obywatelską. Szukając kryteriów, które byłyby podstawą do optymalnego wyznaczenia limitów, sięgnęliśmy po liczebność osiedli. Dlatego każde osiedle w Olsztynie ma inny limit dla swoich projektów. Mowa oczywiście o maksymalnej wysokości budżetu osiedla. **Limit osiedlowy znajduje się w załączniku nr1 do zarządzenia Prezydenta Olsztyna o OBO.**

Krok 1 Do wyliczenia tego limitu stosujemy zasadę kwoty podstawowej dla osiedla, wynoszącej 150 tys. zł

Krok 2 Pozostałą z 4 500 000 zł kwotę dzielimy na wszystkich mieszkańców

Krok 3 Uzyskaną kwotę mnożymy przez liczbę mieszkańców danego osiedla

Krok 4 Do kwoty bazowej – 150 000 tys. zł dodajemy uzyskaną sumę

Krok 5 Tworzymy tabelę limitów dla każdego osiedla.

Przykład 1:	Przykład 2:
Sąsiedzka ławeczka przed blokiem	CREEPY WARM-YA
Projekt osiedlowy twarde	Projekt miejski miękki
Osiedle Podgrodzie	Gmina Olsztyn
Limit Osiedla Podgrodzie – 245 424,22 zł	Limit projektu miejskiego miękkiego – 100 000 zł
Koszt projektu – 9 350 zł	Koszt projektu – 99 000 zł

GŁOSOWANIE NA PROJEKTY, CZYLI CO JEST DLA NAS NAJWAŻNIEJSZE

Głosowanie to przysłowiowa *wisienka na torcie*. Za nami etap przygotowań, opracowywania, mierzenia, ważenia i opiniowania. Na jakie projekty możemy głosować, dowiadujemy się z *listy projektów do głosowania*. Znajdują się na niej projekty, które przeszły długą drogę oceny formalnej i merytorycznej.

Lista jest dostępna przede wszystkim w systemie do oceny wniosków i głosowania pod adresem:

glosujobo.olsztyn.eu⁴

Znajdziemy tam nie tylko harmonogram, dokumenty i wskazówki ale przede wszystkim opis każdego projektu, jego lokalizację i autorów projektów.

Głosowanie w olsztyńskim budżecie odbywa się w dwóch formach:

TRADYCYJNIE – ZA POMOCĄ DRUKOWANYCH KART DO GŁOSOWANIA
ELEKTRONICZNIE – ZA POMOCĄ SYSTEMU

Każdy mieszkaniec naszego miasta ma do dyspozycji 6 głosów. 3 na projekty osiedlowe i 3 na projekty miejskie. Dodatkowo, każdy głos ma swoją wagę, określoną punktami: 3 pkt, 2, pkt i 1 pkt. Głosując przydzielamy miejsca, trochę jak w sporcie:

I MIEJSCE – 3 PUNKTY
II MIEJSCE – 2 PUNKTY
III MIEJSCE – 1 PUNKT

W ten sposób wskazujemy najważniejsze dla nas, dla naszych bliskich, czy bezpośredniego społecznego otoczenia, projekty. W głosowaniu oddajemy głosy na projekty, ale tak naprawdę głosujemy na siebie, na własne potrzeby. OBO to pieniądze podatników, dlatego warto zaznaczyć swoją obecność w zarządzaniu budżetem miasta. W Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim mogą głosować mieszkańcy naszego miasta, bez ograniczeń wiekowych. W przypadku głosowania niepełnoletnich mieszkańców, głos musi potwierdzić rodzic lub opiekun prawny. Głos oddajemy raz, czyli podczas jednego wejścia na stronę do systemu lub na jednej karcie do głosowania (miejskiej albo osiedlowej). Dlaczego nie mogą głosować 6 razy? Jest kilka powodów, dlaczego głosujemy raz – przede wszystkim chodzi o bezpieczeństwo, o liczbę przekazywania naszych danych osobowych, następnie o ułatwienie całej procedury głosowania, także o liczbę koniecznych do wprowadzenia do systemu głosów (głosowanie na kartach).

wejdź na stronę – znajdź projekty – wybierz i zagłosuj – potwierdź sms-em – ciesz się z wygranej

Zdzisława Łukaszevska - wnioskodawczyni, Stowarzyszenie „Nasze Jakobowo” – biorę czynny udział od pierwszej edycji OBO, jestem wnioskodawczynią projektów OBO i zawsze staram się śledzić ich realizację. W ten sposób dbam o najlepsze wykonanie zamierzeń wybranych przez mieszkańców”.

ZWYCIĘŻYLIŚMY – I CO DALEJ?

Lista projektów zwycięskich jest prezentowana na portalu glosujobo.olsztyn.eu. Znajdziemy ją też w wielu informacjach medialnych. To święto dla wnioskodawców, których projekty poparli mieszkańcy Olsztyna i dla społeczności, które zyskują nową jakość. Można odetchnąć i cieszyć się z wygranej ... i śledzić realizację zwycięskich zadań.

Wszystkie zwycięskie zadania są wpisywane do projektu uchwały budżetowej na następny rok i poddawane pod obrady Rady Miasta Olsztyna. Z chwilą przyjęcia budżetu miasta na dany rok, zwycięskie projekty OBO stają się zadaniami gminy. Wnioskodawcy otrzymują informację, jaka jednostka, wydział czy biuro, realizują projekt.

Na tym etapie bardzo ważną rolę pełnią wnioskodawcy i rady osiedli. Podczas przygotowywania dokumentacji technicznej, lub realizacji wydarzenia mogą pojawić się bieżące problemy, którym można w drodze konsultacji sprostać i znaleźć najlepsze rozwiązanie.

Wszystkie projekty z Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego są realizowane przez Gminę Olsztyn z budżetu miasta. Wnioskodawcy nie otrzymują na ten cel dotacji, czy subwencji.

W każdym zwycięstwie swoją rolę odgrywają **wolontariusze**. W ostatnich latach nie brakowało wspaniałych, oddanych tej idei mieszkańców naszego miasta.

Beata Kardynał-Stawicka - koordynator OBO – promocja danego projektu jest niezwykle ważnym procesem, który w przypadku wielu projektów prowadził do zwycięstwa! Możliwości na zachęcenie mieszkańców do głosowania na dany projekt jest mnóstwo: plakaty, facebook, smsy, obecność na imprezach odbywających się w mieście czy tzw.: poczta pantoflowa wśród najbliższego otoczenia. Warto korzystać ze wszystkich możliwości!

PROMOCJA

– CZYLI DLACZEGO **MÓJ PROJEKT JEST NAJWAŻNIEJSZY!**

Olsztyński Budżet Obywatelski to działanie skierowane do wszystkich olsztyniaków. Każdej edycji OBO towarzyszy kampania promocyjna. I etap promocji jest zwykle poświęcony składaniu wniosków, konsultacjom, ocenie projektów.

II etap promocji obejmuje promocję pozytywnie zaopiniowanych projektów oraz głosowanie. To także czas, który wykorzystują wnioskodawcy do przedstawienia swoich propozycji i zachęcenie mieszkańców Olsztyna do głosowania na ten, najważniejszy dla Was projekt.

Ważne!

Kampania promocyjna podczas głosowania jest możliwa a nawet wskazana. Warto promować swój projekt i budować wokół niego społeczność. Dzięki kampaniom promocyjnym o budżecie obywatelskim wiemy więcej i wspólnie możemy zmieniać nasze otoczenia.

Jak promować:

- Plakat (własny lub wygenerowany za pomocą strony glosujobo.olsztyn.eu),
- ulotki,
- strona, profil, post, grupa lub filmik – Facebook, Instagram, Tik Tok, Twitter,
- ogłoszenie na stronie waszej Rady Osiedla,
- spotkanie podwórkowe,
- współpraca z wspólnotami mieszkaniowymi,
- wsparcie organizacji pozarządowych, fundacji, grup nieformalnych,
- obecność na imprezach, wydarzeniach, koncertach, spotkaniach osiedlowych, sąsiedzkich.

Katarzyna Zarecka - koordynatorka OBO – Mieszkańcy byli od początku niezwykle zaangażowani w proces OBO, czasami reagowali też negatywnie na proponowane zmiany, ale zawsze znaleźliśmy porozumienie. Idea OBO jest magiczna – daje realne efekty, które są odpowiedzią na realne potrzeby.

OBOWIĄZKOWA KONTROLA – CZY LECI Z NAMI PILOT?!

Ewaluacja konsultacji

Ewaluacja jest przede wszystkim refleksją nad realizowanym procesem. Jej głównym celem powinno być dowiedzenie się, czy metody, jakie stosujemy, formy, jakie wybieramy, współprace, jakie nawiązujemy, i koszty jakie ponosimy w związku z realizacją danego przedsięwzięcia odpowiadają naszym rzeczywistym założeniom i planom.

Olsztyński Budżet Obywatelski podlega ewaluacji na każdym etapie realizacji, z przebiegu tych szczególnych konsultacji sporządzamy raport i opisujemy wszystkie działania.

Raporty ewaluacyjne OBO są dostępne na stronie www.obo.olsztyn.eu

JAK POWSTAJE RAPORT?

- obserwujemy,
- rozmawiamy,
- pytamy,
- konsultujemy,
- opisujemy.

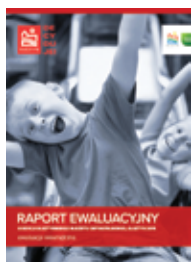
Nasi ewaluatorzy towarzyszą wszystkim działaniom, na wszystkich etapach

2022 – dr Radosław Sierocki UWM

2021 – Joanna Ufnalska – Fundacja Miejski Kolektyw

2020 – Biuro Komunikacji Społecznej, badania KF Research

Informacje o przebiegu Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego w formie Raportu Ewaluacyjnego są częścią corocznego Raportu o Stanie Miasta, który jest przedstawiany Radzie Miasta Olsztyna na sesji. Wszystkie raporty są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Olsztyna - www.umolsztyn.bip.gov.pl

Ewa Zakrzewska - Radna Miasta Olsztyna – Satysfakcja, że wprowadzamy pomysły, które podobają się mieszkańcom Olsztyna jest ogromna! Jeśli nawet jest to najwykleszy chodnik, który ma usprawnić komunikację na osiedlu - to czemu nie? Przecież finansowanie OBO następuje z budżetu miasta! Olsztyński Budżet Obywatelski to bardzo potrzebna idea, która zbliża do siebie ludzi, budzi w nas pasję, pozytywne emocje. A przecież Olsztyn to nasze miasto więc zróbmy coś dla siebie 😊 !

Niektóre Projekty Miejskie:

**OLSZTYŃSKI TEATR
TAŃCA**

LYNOSTRADA

PUMPTACK JAROTY

**STARÓWKA MUZYCZNE
SERCE OLSZTYNA**

RAP FESTIWAL

PLAŻA NA SKANDZIE

**REWITALIZACJA
PARKU JAKUBOWO**

**TRYBUNY NA STADIONIE
RUGBY**

W ciągu ostatnich 10 lat w Olsztynie zrealizowaliśmy wspólnie kilkaset projektów obywatelskich w ramach Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego. Każde osiedle zyskało wybrane przez mieszkańców zadania, zarówno inwestycyjne, jak i te, polegające na organizacji aktywności – sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych.

Poniżej wybrane realizacje.

1. **Brzeziny**
Zielony Przystanek
2. **Dajtki**
Trakt pieszy
3. **Generałów**
Plac zabaw
4. **Grunwaldzkiego**
Ławeczki/pumptrack
5. **Gutkowo**
Garaże Ochotniczej Straży Pożarnej
6. **Jaroty**
Skatepark Jaroty
7. **Kętrzyńskiego**
Mazurski Dziedziniec
8. **Kormoran**
Schody na Kormoranie
9. **Kortowo**
Promienista na nowo
10. **Kościuszki**
Aleja spacerowa
11. **Likusy**
Plaża osiedlowa
12. **Mazurskiego**
Plac Mazurski
13. **Nad Jeziorem Długim**
Ale Sztuka! Ale Ogień!
14. **Nagórki**
Huśtawka integracyjna
15. **Pieczewo**
Chodnik i miejsca postojowe
16. **Podgrodzie**
Fitness Park
17. **Podleśna**
Plac zabaw / biblioteka
18. **Pojezierze**
Biblioteka na Świtezianki
19. **Redykajny**
Ścieżka rowerowa i siłownia na Hozjusza
20. **Śródmieście**
Warmińskie Żurawie
21. **Wojska Polskiego**
Spektakl Piotruś Pan
22. **Zatorze**
Miejsce sąsiedzkich spotkań
23. **Zielona Góra**
Chodnik na Zientary-Malewskiej

NAD J. DŁUGIM

ZATORZE

KOŚCIUSZKI

WOJSKA POLSKIEGO

PODLEŚNA

ZIELONA GÓRKA

KĘTRZYŃSKIEGO

POJEZIERZE

MAZURSKIE

BRZEZINY

PIECZEWO

SKANDA

GENERAŁÓW

JAROTY

KORMORAN

Aneta Szpaderska - Zespół OBO w UMO – dzięki OBO poznałam wielu wspaniałych, aktywnych Olsztyniaków. Grupy wolontariuszy i urzędników napęliły mnie entuzjazmem i niegasnącą chęcią tworzenia kreatywnej wspólnoty. Dzięki OBO odbywam fascynującą zawodową podróż, serdecznie dziękuję!

POZNAJMY SIĘ! – CZYLI KTO ZA TO WSZYSTKO ODPOWIADA?!

W ciągu ostatnich 10 lat o Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim rozmawialiśmy i współpracowaliśmy z wieloma Olsztyniakami. Odbiliśmy setki rozmów, wymieniliśmy tysiące mejli. Wspólnie zbudowaliśmy aktywną, kreatywną i zaangażowaną społeczność

**Serdecznie dziękujemy za Wasz czas, energię, pomysły i współpracę.
Olsztyn decyduje!**

HARMONOGRAM X EDYCJI OLSZTYŃSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

1. nabór wniosków **od 9 stycznia do 28 lutego 2023 r.**
2. ocena i odwołania od oceny wniosków **od 1 marca do 15 maja 2023 r.**
3. rozpatrywanie odwołań od negatywnej oceny wniosków **od 28 kwietnia do 15 maja 2023 r.**
4. głoszenie listy projektów do głosowania – **19 maja 2023 r.**
5. promocja projektów wybranych do głosowania – **od 19 maja do 4 czerwca 2023 r.**
6. głosowanie na projekty **od 5 do 18 czerwca 2023 r.**
7. ogłoszenie listy zwycięskich projektów – **12 lipca 2023 r.**
8. realizacja projektów wybranych w X edycji OBO **od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.**

DOKUMENTY – CZYLI OBO W PRAWIE

- Ustawa o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 r.: isap.sejm.gov.pl
- Uchwała nr VIII/117/19 z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego: prawomiejskowe.pl/UrzadMiastaOlsztyna
- Zarządzenia dotyczące przeprowadzania Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego: glosujobo.olsztyn.eu, obo.olsztyn.eu

Adrian Napiórkowski, radca prawny – opisanie budżetu obywatelskiego w dokumentach to ogromne wyzwanie. Znaleźnię konkretnych rozwiązań, ich opis językiem prawniczym, opiniowanie setek zdarzeń dla tak szerokiego działania, spontanicznie i pełnego emocji jest dla mnie niezwykłym doświadczeniem zawodowym.

OPRACOWANIE:

Biuro Prezydenta Miasta i Dialogu Obywatelskiego
Urząd Miasta Olsztyna
Pl. Jana Pawła II 1
e-mail: obo@olsztyn.eu
FB: [OBOOlsztyn](https://www.facebook.com/OBOOlsztyn)

WSPÓŁPRACA:

Mieszkańcy Miasta Olsztyna – Wnioskodawcy,
Członkowie Zespołów Koordynujących,
Rady Osiedli i Aktywiści zaangażowani w
konsultacje społeczne [Olsztyńskiego Budżetu
Obywatelskiego](#)

OPRACOWANIE GRAFICZNE I SKŁAD:

Paganus Malwina Bilińska-Miszczuk

FOTO:

Urząd Miasta Olsztyna, Marcin Kierul

TU NAS ZNAJDZIESZ:

www.olsztyn.eu
www.obo.olsztyn.eu
www.glosujobo.olsztyn.eu

Nakład: 2000 egz./wydanie pierwsze
Olsztyn 2022

WYMYŚL SWOJE MIASTO

OLSZTYŃSKI BUDŻET OBYWATELSKI

